

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO
ĮSTATYMO NR. IX-517 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 19-1161; TAIS NR. 19-3823(2))**

2019-07-23 Nr. NV-2135

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija (AM).

2. Projekto tikslas – nustatyti savanorišką pakuočių ženklimą, nurodant pakuotėms pagaminti naudotų medžiagų rūšis ir tinkamiausią pakuočių atliekų sutvarkymo būdą, siekiant Lietuvos nacionalinės teisės nuostatas suderinti su Europos Sąjungos teisės aktuose valstybėms narėms suteikiama diskrecijos teise apsispręsti dėl pakuočių ženklavimo privalomumo.

3. Dabartinė situacija:

- šiuo metu galiojančio Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – PPATĮ) 5 str. 1 dalyje nustatyta prievolė ženklinėti pakuotes, nurodant pakuotėms pagaminti naudotų medžiagų prigimtį tam, kad pakuotes būtų galima identifikuoti ir klasifikuoti. Taip pat numatyta, kad pakuočių ženklavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija;
- 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų yra numatyta, kad „<...> Taryba ne vėliau kaip po dviejų metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo priima sprendimą dėl pakuočių ženklavimo“, taip pat įtvirtinta, kad „<...> būtų lengviau pakuotes identifikuoti ir klasifikuoti pagal pramonės rūšis, ant pakuotės nurodoma naudotos(-ų) pakuotės medžiagos(-ų) rūšis remiantis Komisijos sprendimu 97/129/EB“;
- 1997 m. sausio 28 d. Komisijos sprendime 97/129/EB, nustatančiame pakuočių identifikavimo sistemą pagal Direktyvą 94/62/EB, numatyta, jog „bent jau pirmajame etape identifikavimo sistema turi būti taikoma pasirinktinai“ ir kad „identifikavimo sistema bus periodiškai iš naujo svarstoma ir prireikus pataisoma Direktyvos 94/62/EB 21 straipsnyje nustatyta tvarka“;
- atsižvelgiant į tai, kad iki šiol Taryba nėra priėmusi sprendimo dėl privalomo pakuočių ženklavimo, taip pat į Komisijos sprendime 97/129/EB įtvirtintą ir kol kas nepakeistą neprivalomą identifikavimo sistemos taikymo pobūdį bei ES Teisingumo Teismo sprendimą, priimtą byloje C-309/2002, šiame etape valstybės narės turi teisę numatyti, kad pakuočių medžiagų identifikavimo sistema būtų taikoma savanoriškai;
- šiuo metu privalomi ženklavimo reikalavimai nenustatyti ir naujajame žiedinės ekonomikos teisiniame reguliavime;
- AM pažymi, kad šiuo metu kitose valstybėse narėse taikomas ženklavimas nurodant pakuotei pagaminti naudotų medžiagų rūšis yra savanoriškas, taip pat apie nuolat gaunamus skundus ir paklausimus iš Lietuvos gamintojų bei importuotojų, juos vienijančių asociacijų, atitinkamų valstybinių institucijų bei iš užsienio šalių gamintojų asociacijų, kuriuose atkreipiamas dėmesys į Lietuvoje taikomo reguliavimo neatitikimą Direktyvai 94/62/EB ir dėl to atsirandančias problemas dėl vienodų rinkos sąlygų taikymo, kartu suponuojančio galimybę neproporcingai dideliu gamybos kaštų ir galutinio produkto kainos padidėjimui.

4. Projekto esmė – siūloma:

- pakeisti PPATĮ 5 str. 1 dalį numatant, kad **pakuotės**, kad jas būtų galima identifikuoti ir klasifikuoti, **gali būti** ženklinamos nurodant pakuotėms pagaminti naudotų medžiagų **rūšis ir tinkamiausią pakuočių atliekų tvarkymo būdą**;

- pakeisti PPATĮ 5 str. 2 dalį numatant, kad gamintojai ir importuotojai (ar jiems atstovaujanti organizacijos) patys **ar kolektyviai** organizuojantys pakuočių atliekų tvarkymą, **įskaitant pakuotes, kurioms taikomas užstatas** pagal šio įstatymo nuostatas, be šio straipsnio **nurodyto ženklinimo papildomai** gali savo gaminių pakuotes žymėti **kitais pačių pasirinktais ženklais, nusakančiais dalyvavimą atitinkamoje organizacijoje ar pakuočių atliekų tvarkymo sistemoje.**

Projekto nauda ir įgyvendinimo kaštai:

- priėmus projektą tikėtinas teigiamas poveikis gamintojams ir importuotojams, kadangi pakuočių ženklinimas bus neprivalomas, tai leis sutaupyti lėšų, kurios būtų skirtos privalomam ženklinimui įgyvendinti;
- bus užtikrinta PPATĮ nuostatų atitikties ES teisės aktų reikalavimams;
- Projekto įgyvendinimas nepareikalaus papildomų valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų.

5. Derinimas:

- **suderinta be pastabų** su Finansų, Sveikatos apsaugos ir Žemės ūkio ministerijomis, Europos teisės departamentu, Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos apsaugos departamentu, Inovatyvios farmacijos pramonės asociacija. **Atsižvelgta** į Lietuvos Regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos ir Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centro pateiktas pastabas;
- Teisingumo bei Ekonomikos ir inovacijų ministerijų teiktos pastabos, į kurias nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, buvo **aptartos ir suderintos** 2019-06-13 AM organizuotame institucijų pasitarime;
- Projektas taip pat **derintas** su Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacija, VŠĮ „Žaliasis taškas“, VŠĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“, VŠĮ „Gamtos ateitis“, Lietuvos pakuotojų asociacija, Pakuočių tvarkytojų asociacija, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacija, VŠĮ „Užstato sistemos administratorius“, VŠĮ „Užstatas“, Pakuotės atliekų perdirbėjų asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Aplinkosaugos koalicija, Lietuvos natūralaus mineralinio vandens gamintojų asociacija, kurios **pritaria** Projektui;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė keturias **tikslinamojo pobūdžio** pastabas, į kurias bus atsižvelgta.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatom – Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, tačiau atkreiptinas dėmesys į Programoje įtvirtintus atliekų tvarkymo politikos siekius.

7. Dalykinio vertinimo išvada – pritariame teikiamam Projektui ir siūlome jį svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Teikiant Ministro Pirmininko parašui Projektas bus patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. liepos 22 d. išvadoje Nr. NV-2129 pateiktas pastabas.

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt